

Denetçinin tanımını değiştiren güç: **İnovasyon**

Nurdan Yıldırım

Analist
Audit Impact Center
Deloitte Türkiye

Denetçi dediğimizde aklımıza rakam sütunları içerisinde kendisini kaybeden çalışanların gelmesi doğal. Ancak gelişen inovatif dünyada başarılı bir denetçiden istenen yalnızca geniş kapsamlı bilgi kaynaklarını kendi kendine çözümlemesi değil. Peki dijital çağın denetçisinden neler bekleniyor?

Dinamik teknolojinin her meslek alanındaki geniş kapsamlı etkisi, denetimin her aşamasında da kendini gösteriyor. Teknolojik inovasyonlar doğrultusunda Deloitte bünyesinde de gelişen yapay zekâ, iş akışı otomasyonu, analitik teknolojiler ve mobil teknolojiler tüm süreci olduğundan çok daha farklı bir konuma taşıyacak gibi görünüyor ve böylece denetçi kavramının rolü ve tanımı da farklı bir boyut kazanıyor.

Denetim ile ilişkili inovatif gelişmelerde, denetçilerin ayak uydurması gereken iki değişiklik söz konusu. İlk olarak, veri toplama ve işleme süreçleri gibi iş yüklerinin araçlara fazla dayanmadığı aşamalarda teknolojinin gücünü keşfetmek ve buna alışmak. Diğeri ise, bu teknolojiyle beraber müşteri ilişkilerinde daha etkin olmak ve detaylarda saklı riskleri keşfedip daha derin içgörüler oluşturmak amacıyla inovasyonların kazandırdığı 'zaman' avantajını etkin şekilde kullanabilmek. ➔

Gençlikten gelen güç

Teknoloji ile çok daha güçlü bir ilişkiye sahip olan yeni nesil, bu teknolojiyi denetim dünyasındaki çalışmalara yansıtma konusunda da büyük başarılar imza atacağına sinyallerini veriyor. Deloitte'un her yıl düzenlediği ve gelecek vaat eden inovasyon fikirlerinin boy gösterdiği bir yarışma bu gerçeği destekler nitelikte. 2016 yılının kazanan grubu, denetim çalışmaları için kullanılacak yeni bir robotik süreç otomasyonu geliştirmişti ve grubun tüm üyeleri bir yıldan daha kısa bir çalışma deneyimine sahip genç katılımcılardı. Bu sonuç, kariyerinin başındaki genç yeteneklerin inovasyon konusunda çok daha etkili içgörüler sunabileceğini gözler önüne seriyor. Deneyimin denetim mesleği için sorgulanamaz bir nitelik olduğunu söyleyebiliriz ancak artık yeni çağın daha çok arzuladığı şey daha fazla yeni fikir.

Yapay zekâ, veri analitiği ve görselleştirme

İş Akışı Otomasyonu ve Çok Daha Fazlası Bilgi teknolojisinde çığır açan teknoloji ve inovasyon ürünleri, denetim çalışanları için açılmayı bekleyen büyük fırsat kapıları oluşturuyor. İç denetimde büyük dönüşümler gerektirecek bu yenilikler denetçilerin iş tanımlarını da baştan aşağı değiştirecek gibi görünüyor. Denetçilere düşen sorumluluk ise bu çok yönlü değişiklikleri kucaklayıp değişimin kendisi olmak.

Bilişsel teknolojiler olarak da bilinen yapay zekâ teknolojilerinin denetçilere sunduğu önemli kolaylıklardan bazılarını örnek olarak; sistemlerin elektronik belgelerdeki ana kavramları okumasını ve anlamasını sağlayan NLP (doğal dil işleme) özelliği ve sistemlerin yeniden programlanmasına gerek kalmadan kendi kendini geliştirebilmesini sağlayan makine öğrenimi (machine learning) verilebilir. Bu özellikler ile denetim kanalları dijitalleştiğinde denetçiler de analizlerini daha kısa sürede yapıp denetim görevlerine katacakları değerlerin kalitesini arttırabilecekler.

İnovatif teknolojiler, iş akışlarını en verimli hale getirmenin yanı sıra, denetçileri teknolojiyle iç içe olmaya itiyor.

“Büyük Veri” ortamında, veri işleme konusunda geleneksellikten uzaklaştıkça karşımıza veri görselleştirme (data visualization) gibi yeni kavramlar çıkmaya başlıyor. Ham veriyi görsel bir biçime dönüştüren veri görselleştirme teknikleri ile denetçiler sadece bellekteki milyonlarca defter girişi kaydını sorgulama imkânına sahip olmakla kalmayıp bu veri girişi kayıtlarını yalnızca birkaç adımda görselleştirip girilen kayıtlar hakkında daha doğru içgörü edinebiliyor ya da Benford Kanunu uygulaması yapabiliyor. Böylece denetçiler veri hacmini daha yönetilebilir bir biçime sokarak denetim sürecindeki görüşlerinde grafiklerin ve görsellerin desteğini kullanabiliyor.

Deloitte’a “Yılın Denetim İnovasyonu” ödülünü kazandıran ürün olan Argus gibi iş akışı otomasyonunda çığır açan inovasyonlar da denetçilerin çalışma hayatında daha aktif rol oynuyor. Pusula, Process Flow ve Icount gibi Deloitte inovasyon ürünleri de denetim ekiplerinin iş akışlarını en verimli hale getirmek için gösterilen dijitalleşme çabalarının büyük örnekleri olarak karşımıza çıkıyor. Tüm bu inovatif teknolojiler bir yandan da denetçileri teknolojiyle iç içe olmaya mecbur kılıyor.

Denetçinin bir diğer teknoloji durağı: Nesnelere İnterneti (IOT)

Nesnelerin İnterneti (IoT) kavramı, bireyler ve kurumlar için vazgeçilemez olma yolunda ilerliyor. Ağ üzerindeki verilerin insandan-insana ya da insandan-bilgisayara etkileşimlerle aktarılabilirdiği bu teknoloji potansiyeli ile kahve makinelerimizi ya da klimalarımızı telefonumuzdan yönetmekle kalmayıp kurumsal boyutta da fayda sağlayabileceğimiz bir gerçek. Bu noktada denetçiler teknoloji danışmanı görevini de üstlenebilir. Satış, dağıtım ve stok denetimi gibi süreçlere de uygulanabilecek olan IoT, yönetim sistemlerini çalışma kapsamlarına dâhil etmeleri için şirketlere nesnelere danışma hizmeti sağlanması ile hem denetim hem de risk değerlendirme süreçlerine yeni bir boyut getirilebilir.

Yeni bir denetçi doğuyor

Tüm bu dönüşüm yaratan inovatif çalışmalar ile artık bir meslek tanımının değiştiğine şahit olmaktayız. Yapay zekâ, start-up projeleri ya da veri analizi gibi inovasyon gelişmeleri, denetim ve denetçi kavramlarını büyük bir ivmeyle değiştirmekte. Ancak bu değişim yalnızca teknoloji alanıyla sınırlı değil denetim kültürünün, süreçlerinin, metodolojisinin ve yetenek ihtiyaçlarının kapsamını da çok farklı bir boyuta taşıyacağını unutmamak gerekiyor.

Bu durumda karşımıza çıkan tabloda geleceğin denetçisinden beklenen, teknolojik dönüşümün içerisinde aktif yer alabilmesi ve bunu yaparken teknolojinin sağladığı en büyük avantaj olan zamanı; fikir üretmek, denetim süreçleri dâhilinde daha yararlı görüşler sunmak ve yaratıcı olabilmek için kullanmasıdır. Böylece mesleğinin en büyük gereksinimlerinden olan eleştirel bakış açısını geliştirebilecek olan denetçiler, bilgi kaynaklarına çok daha farklı açılardan bakabilecekler.

Deloitte ABD CEO’su Cathy Engelbert’in de belirttiği gibi “gelecek 5 ya da 6 yılda denetim mesleği son 30 yılda uğradığından çok daha büyük bir değişime uğrayacak”. Denetim çalışanlarından beklenen ise bu dönüşümün getireceği yeni ihtiyaçlara ya da fırsatlara başarılı bir şekilde adapte olmak olacak. ●